

## Invoering code Goed Bestuur openbaar basisonderwijs

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Datum</b>                 | 14 oktober 2014                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Behandelaar</b>           | Roel Barelds<br>afdeling Samenlevingszaken<br>(0593)539327                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Portefeuillehouder</b>    | Wethouder Bent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Besluitvormend orgaan</b> | Gemeenteraad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Overleg gepleegd met</b>  | <input type="checkbox"/> financieel adviseur AZ<br><input type="checkbox"/> personeelsconsulent AZ<br><input checked="" type="checkbox"/> medewerker bestuur en juridische zaken AZ Durk Reitsma<br><input type="checkbox"/> afdeling<br><input type="checkbox"/> naam medewerker<br><input type="checkbox"/> inspraak/adviesorgaan |

### Vervolgprocedure

- ☐ brief

### Inleiding

Over de invoering van een code Goed Bestuur voor de Stichting Kits primair (voorheen Stichting OBOMD) is afgesproken, dat dit onderwerp in behandeling zou worden genomen, nadat Kits primair over een volwaardig bestuur zou beschikken en nadat er duidelijkheid zou bestaan over mogelijke samenwerking met het COG.

Het bestuur bestaat thans uit 6 personen. Volgens de statuten moeten dit er 7 zijn. Omdat in het nu voorgestelde bestuursmodel wordt uitgegaan van een raad van toezicht van 5 personen is in overleg besloten om geen invulling te geven aan het 7<sup>e</sup> bestuurslid.

Over de mogelijkheid van bestuurlijke samenwerking heeft Kits primair onlangs aangegeven hiervoor geen mogelijkheden te zien.

In een met bestuur van Kits primair gehouden bestuurlijk overleggen op 30 juni en 5 september 2014 is afgesproken dat het bestuur een geactualiseerde versie van de stukken over de invoering van de code Goed Bestuur zal indienen.

Naast de wens van Kits primair om een code Goed Bestuur in te voeren was een van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar de verzelfstandiging van Kits primair, om een splitsing van toezicht en bestuur te regelen.

## **Toelichting**

Per 1 augustus 2010 is de Wet “Goed onderwijs Goed onderwijsbestuur” in werking getreden. Deze wet draagt het bevoegd gezag van het primair en voortgezet onderwijs op om binnen de eigen organisatie tot een scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht te komen. De wet geeft aan dat deze functies op functionele dan wel organieke wijze kunnen worden gescheiden.

De twee onderstaande modellen kunnen aangemerkt worden als voorbeelden van een functionele scheiding.

### Functionele scheiding:

#### *a. Toezichthoudend bestuur en algemeen directeur*

In dit model mandateert en/of delegeert het stichtingsbestuur een substantieel deel van de bestuurlijke taken en bevoegdheden aan de algemeen directeur. Bij die functionaris komt dan het zwaartepunt van de bestuurlijke rol te liggen. Het stichtingsbestuur is een toezichthoudend bestuur, dat de rol uitoefent van intern toezichthouder. De uiteindelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft rusten bij het stichtingsbestuur.

#### *b. Scheiding tussen algemeen en dagelijks bestuur*

In dit model wordt het stichtingsbestuur statutair in twee segmenten verdeeld. Het dagelijks (bezoldigd) bestuur oefent de bestuurlijke taken en bevoegdheden uit, die in de statuten van de stichting aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen. Het algemeen bestuur oefent de rol uit van intern toezichthouder. Bijgevoegd is een voorbeeld van een Governance Code voor dit model.

### Organieke scheiding

De organieke scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht houdt in dat de functies gekoppeld worden aan aparte (bestuurs)organen van de rechtspersoon “stichting”. Het raad van toezichtmodel is een voorbeeld van een organieke scheiding. In de statuten van de stichting worden twee organen ingesteld, te weten het college van bestuur(directeur/bestuurder) en de raad van toezicht. Het college van bestuur vormt het schoolbestuur c.q. het bevoegd gezag met alle daarbij behorende bestuurlijke taken en bevoegdheden. De raad van toezicht oefent op het bestuur van het college van bestuur het intern toezicht uit.

### Keuze bestuur Stichting Kits primair

Het bevoegd gezag van een school kan tussen genoemde drie modellen kiezen. Het bestuur van de Stichting Kits primair kiest voor de invoering van het raad van toezichtmodel en heeft daartoe een concept voorstel invoering Code Goed Bestuur opgesteld, waarbij de gemeenteraad de daartoe benodigde statutenwijziging moet goedkeuren.

Het motief van het bestuur om voor het RVT-model te kiezen is, om de professional, het management, te belasten met de bestuurlijke bevoegdheden en de vrijwilligers zich te laten beperken tot het toezicht houden op het bevoegd gezag.

De professioneel directeur/bestuurder treedt in de plaats van de algemeen directeur.

### Gevolgen RVT-model voor verhouding met gemeente

De door Stichting Kits primair voorgestelde wijzigingen betekenen:

1. Het bestuurlijk overleg met de gemeente vindt plaats met de RVT(zie ook onder Verhouding gemeente);
2. Er vindt geen goedkeuring meer plaats van de begroting door de gemeenteraad; wel een jaarlijkse verantwoording door jaarverslag en jaarrekening. In het verslag wordt in ieder geval aandacht geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs;

3. Over de frequentie en inhoud van het overleg tussen stichting en gemeente is niets geregeld. Ook niet in de code goed bestuur. Die is ook niet gericht op bestuurlijke betrokkenheid tussen de stichting en de Gemeenteraad, maar is een code waaraan de bij de Primair Onderwijsraad aangesloten leden zich conformeren. In deze code staan de uitgangspunten voor goed bestuur centraal. Maar dus geen bepalingen over de verhouding tussen stichting en gemeente.

### **Wetswijziging**

Per 1 januari 2014 is een wetswijziging van de Wet op het primair onderwijs van kracht die een stichting voor openbaar basisonderwijs de bevoegdheid geeft om een openbare school op te heffen. Deze bevoegdheid die niet afhankelijk is van welk bestuursmodel de stichting heeft, is dan ook in de geactualiseerde versie voor de code Goed Bestuur opgenomen. Deze bevoegdheid behoorde tot genoemde datum toe aan de gemeenteraad.

Indien het stichtingsbestuur tot opheffing van een openbare basisschool zou besluiten, dient een dergelijk besluit uiterlijk op 1 augustus van het schooljaar voorafgaande aan de beoogde datum van opheffing meegedeeld te worden aan de gemeenteraad. Indien de gemeenteraad voor 1 februari daaropvolgend besluit dat hij de school in stand wenst te houden, wordt deze niet opgeheven, maar wordt de instandhouding overgedragen aan de gemeente.

Daarnaast bepaalt de wet verder nog, dat indien binnen 10 km van een school waarbinnen openbaar onderwijs wordt gegeven, over de weg gemeten geen school aanwezig is waarbinnen openbaar onderwijs wordt gegeven en aan het volgen van openbaar onderwijs behoefte bestaat, de eerstgenoemde school niet wordt opgeheven.

### **Verhouding gemeente**

Bovenstaande betekent dat de verhoudingen tussen gemeente en openbaar onderwijs fundamenteel wijzigen. De gemeente stelt alleen nog de jaarrekening van het schoolbestuur vast, is verantwoordelijk voor een voldoende beschikbaarheid van het openbaar onderwijs in de gemeente en is verantwoordelijk voor nieuwbouw/uitbreiding van scholen.

Alle andere zaken behoren tot de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Over de keuze voor welke bestuursvorm het schoolbestuur heeft gekozen heeft de gemeente dan ook geen mening uitgesproken. Het model voldoet aan de vereisten van de wet en dat is afdoende voor de gemeente.

### **Voorstel**

De raad wordt na advies van de commissie zorg en welzijn, voorgesteld om akkoord te gaan met een statutenwijziging van de Stichting Openbaar Basisonderwijs Midden-Drenthe, waardoor de invoering van een Bestuursmodel Raad van Toezicht per 1 januari 2015 mogelijk wordt gemaakt.

### **Vervolg en communicatie**

Na goedkeuring door de gemeenteraad wordt het bestuur van de Stichting OBOMD schriftelijk op de hoogte gebracht.